

után az anyagi javak szerint, áhítattal csókoljuk a te szent kezedet és az atyáékét, átadjuk magunkat és az egész városunkat a ti szent imáitokra; maradunk: én L(ázár) pap Budakhján Főesperes és az erdélyi örmények Vikáriusa; én Nerszesz pap Agopjanc; én Mihály pap Thodorovics (örményül De Minász Toroszján); én Agopsa Khacsik főgondnok; én szamosújvár Bírója, Toder Salamon(jan) az én tizenkét nemeseimmel.

(Kelt) Gherlán, AD (= Anno Domini) 1719. szeptember 28-án."

A második levél 1720. január 30-án kelt, mivel az első levél után a Vikárius, Lázár Budakhján Főt. meghalt. Ez alkalommal még inkább rászorultak Mechitár segítségére. A levél bevezetése után így esedeztek:

"Nagyon kérjük atyaságodat, Apát Atya, hogy a jó pásztorként legeltess bennünket hit-tudásoddal, hogy egy nyáj legyünk mi is, és tanítsd meg a katolikus hitvallást és az igehirdetés tanát, mert nagyon gyarlók lettünk lelkileg Nagy reménnyel kérjük méltóságodat, Apát Atya, hogy ha akarod a Khacsadur Atyát küldjed hozzánk, és vele együtt egy papot, hogy tanítson bennünket és gyermekeinket. Ha pedig Khacsadur Atya nem akarna jönni hozzánk, akkor kérjük méltóságodat, hogy bennünket ilyen szegényen ne hagyjon, és küldjön el papokat, akik latinul is tudnak és örményül prédikálják nekünk a hitet, mert nekünk nagyon fontos a vallástan."

A szamosújváriak két megható levele bizony meghatotta Mechitár apátot. Nem csak Khacsadur atya tájékoztatása, hanem még Rómából a Propaganda Fide értesülései is arra kényszerítették, hogy döntsön. A végén úgy határozott, - mivel Khacsadur Atyát lehetetlen volt elküldeni -, hogy Szebasztia (város) püspökét kérte meg Emmanuel Atyával együtt erre a misszióra. Ezt szívesen elfogadták. A püspök megígérte hogy az utazási költségeket saját maga fogja fedezni.

Mindezt a "Gherlai hívek"-hez intézett levélben 1720. május 13-án írásba foglalta.

Hadd tegyünk itt egy kiegészítést. Nem áll rendelkezésünkre most adat, mely tájékoztatna a küldöttek utazásáról.Szongott Kristóf Szamosújvárról írott művéből tudjuk, hogy 1721-ben Thodorovics Mihály lett a szamosújvári plébános és az örmények vikáriusa (püspöki helynöke)!

P. Fogolyán Miklós Lukács kézírata alapján sajtó alá rendezte

dr. Sasvári László

Beszámoló az 1998 június 18-án tartott klubdélutánról

Kedves Barátom !

A júniusi összejövetelünkön sajnos ismét nem üdvözölhattünk körünkben. Ezért megpróbálok beszámolni arról, hogy milyen sok újat és szépet láttunk-hallottunk.

Háziasszonyunk, dr. Issekutz Sarolta a tőle megszokott közvetlen hangon üdvözölt mindenkit, majd beszámolt a már megtörtént eseményekről és részben ismertette az eljövendőket.

Május 29-én megnyitottuk Vákár Tibor építészmérnök, festőművész életmű kiállítását. Családias ünnepség keretében köszöntöttük fel a művészt 90. születésnapján. Jó volt hallgatni azt a pár keresetlen szót, amellyel megköszönte és még felemelőbb volt beszélgetni ezzel a nem mindennapi emberrel.

Visszatérve a klubhoz, Fancsali János kalauzolásával megismerkedtünk a magyar-örmények szerepével a sepsiszentgyörgyi zenei életben és egyúttal áttekintettük egy kissé Erdély pezsgő kulturális mozgalmait is. Az előadás szövegét elolvashatod majd, de Mendelssohn csodálatos A-moll hegedűversenyének részletét nélkülözned kell.

Ezután valódi különlegességben volt részünk. A Fővárosi Örmény Önkormányzat támogatásával Major Balázs, az Antiochia 97 expedíció egyik tagja, az ELTE Arab-Régészet-Történelem szakos hallgatója felkereste Kilikiát az Antiochia 97 expedíció tagjaként és térképek, valamint diaképek segítségével be is mutatta az örmény hadépítészeti megmaradt emlékeit. A kilikai Örmény Királyság területén levő helységekből a X-XIII. századból maradtak fenn várromok, Antiochiában 1206 után Neghirben volt az Örmény Királyság legdélibb határvára. Különleges élmény volt térben és időben ilyen messze kalandozni és felfedezni az örmény, valamint az oszmán, keresztés és bizánci építészeti emlékekben az egymásra ható stílusjegyeket. Az pedig nagy öröm volt, hogy mindezt egy, a szakma szeretetétől áthatott fiatalember ismertette meg velünk.

Sarolta asszony beszámolt az Egyesület Csongrád Megyei Klubja szegedi kiállítása június 13-án történt megnyitásáról is. Miután a Tisza Rádió jóvoltából sokan tudtak az eseményről, népes közönségnek örvendhattunk. Dr. Issekutz Sarolta nemcsak megnyitotta a tárlatot, hanem egy rögtönzött "tárlatvezetéssel" mintegy be is mutatta a magyar-örmények történetét. Így aztán a közönség nemcsak nézte, de látta is a táblákon kiállított történelmi emlékeket, családfákat, képeket. A megnyitó hangulatát emelte Flórián Antal színművész, az Egyesületünk Csongrád megyei Klubjának elnöke, aki Kányádi Sándor: Örmény sírkövek c. versét adta elő. A megjelentek között ott volt a szegedi Önkormányzat Kisebbségi tanácsnoka, a Csongrád Megyei Klub több tagja és más kisebbségi csoporthoz tartozók is. Ehhez a témához tartozik, hogy a Vákár féle kiállítási anyag már útra kelt Gyergyószentmiklósról és a szegedi is elindul majd Erdélybe.

Ezek a száraz tények, de az ilyen, estébe nyúló délutánok hangulatát nem tudom Feléd közvetíteni. Ahhoz ott kell lenni, hogy az ember a bőrén is érezze az összetartozás melegét.

Budapest, 1998. június

Szeretettel üdvözöl

Ilona